

foto's Erwin Goutbeek

Overbodige duikers ombouwen tot vleermuisverblijfplaats

In de omgeving van een verblijfplaats moeten landschapselementen aanwezig zijn, bijvoorbeeld zoals hier een singel van bomen.

Bij natuurontwikkelingsprojecten worden regelmatig wateren verlegd of gedempt. Hierbij vervallen soms betonnen rechthoekige duikers. Door deze elders te herplaatsen en enkele eenvoudige inrichtingsmaatregelen toe te passen, ontstaat een nieuwe vleermuisverblijfplaats. Belangrijkste regel: hoe groter de verblijfplaats, hoe groter de kans op succes.

Inrichtingseisen voor de aanleg van succesvolle winterverblijfplaatsen voor vleermuizen

— Erwin Goutbeek (Adviseur ecologie en natuurtechniek bij Ecogroen)

Locatie

De locatie van de te plaatsen duikers is bepalend voor het succes. Het blijkt dat binnen circa 10 meter van de nieuwe verblijfplaats landschapselementen aanwezig moeten zijn. Een goede locatie bijvoorbeeld is aan de rand van een bos. In een houtwal of midden in het bos zijn andere goede locaties. Wanneer geleidende beplanting niet aanwezig is, kan deze worden aangelegd. De luchtvochtigheid van een succesvolle verblijfplaats is hoog. In verblijfplaatsen die meer dan een meter boven de grondwaterstand zijn aangelegd, worden geen vleermuizen aangetroffen omdat de ruimte dan te droog is. Voor een goede luchtvochtigheid is het noodzakelijk om de duikers in het grondwater te plaatsen. De aanwezigheid van de nachtvlieder het roesje is een indicator voor een goede luchtvochtigheid.

De aanwezigheid van het roesje is een indicator voor goede luchtvochtigheid.

Afsluiten duikerelementen

Een duiker moet aan één kant worden dichtgemetseld, aan de andere kant moet een deur komen zodat vlemuizentellers de ruimte kunnen bereiken. Om de temperatuur en luchtvochtigheid zo stabiel mogelijk te houden, moet de deuropening zo klein mogelijk zijn en niet in de zon staan. Het beste is een houten deur omdat die goed isoleert en zo de temperatuur in de verblijfplaats constanter houdt. Bij de aanleg van de duikers moet rekening worden gehouden met het uitzetten van het hout door vocht. Doordat de hout uitzet kan de deur gaan klemmen en soms niet meer functioneren. Zorg voor een goed slot tegen ongewenste gasten.

De ideale grootte van de invliegopening (bijvoorbeeld in of boven de deur) is 10 x 2 cm met een minimale hoogte van 1,5 meter boven de grond. De ruimte is dan niet bereikbaar voor marterachtigen en andere ongenode predatoren. Ook kunnen potentieel verstorende vogels de ruimte niet bereiken.

Achterzijde van de duiker is dichtgemetseld met kalkzandstenen blokken. De kleine deuropening zorgt voor stabiele temperatuur en luchtvochtigheid.

De deur (met invliegopening) is afgesloten met een goed slot

Antiworteldoek zorgt dat de kieren niet dichtslibben met grond. Een gewone grootoorvleermuis bewoont hier de kier.

Grasbetontegels gemonteerd aan het plafond.

Kier tussen duikerdelen met franjestaarten.

